

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>
- Odpovědný redaktor: Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio
- Na titulním listě:
1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbíрка map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
 2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.
- Tisk: BEKROS
- Náklad: 350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Resumé:

Podmolí (Bez. Znojmo), „Šobes“. Epilen-gyel, Trichterbecher-Kultur, Jevišoviceer Kultur. Höhensiedlung. Rettungsgrabung.

PŘÁSLAVICE (okr. Olomouc)

„Padělky“. KNP. Sídliště. Záchraný výzkum.

V období od 20. 3. do 18. 4. 2000 probíhala další etapa záchraného archeologického výzkumu na rychlostní komunikaci R 35 z Lipníka nad Bečvou do Olomouce-Slavonína.

Zkoumaná lokalita se nachází na mírném svahu sprašové terasy, který je orientován k JZ a je vzdálen asi 0,7 km od obce Přáslavice a 0,3 km od Svěsedlic. Lokalita je obtékána od JV ve vzdálenosti cca 300 m potokem „Beroňka“, který teče souběžně se svahem terasy.

Výzkumem byla odkryta a prokopána plocha o celkové výměře cca 3,5 ha, její nadmořská výška se pohybovala v rozmezí 286-296 m. Archeologické objekty tvořily výraznou skupinu na hřbetě terasy, v centrální části výzkumu, na ploše o výměře cca 0,9 ha v nadmořské výšce 293-295 m.

Na celé ploše výzkumu bylo odkryto 12 pravěkých objektů, z nichž 8 bylo interpretováno jako zásobní jámy (obj. č. 2-8) a 2 objekty byly určeny jako hliníky (obj. č. 1 a 9). Rozlišena byla též jedna vyšší struktura, kterou tvořily objekty č. 1, 10, 11. Jedná se zde o jeden z hliníků (obj. č. 1), ve kterém byly zachyceny ve V části pozůstatky ohniště (obj. č. 10) a později zahloubená zásobní jáma (obj. č. 11) v jeho JV části.

Většina objektů měla oválný nebo kruhový půdorys o rozměrech 1,50 - 2,40 m s hloubkou 0,80 - 1,25 m (obj. č. 2, 4, 6, 7, 8). Pouze dva objekty měly větší rozměry - obj. č. 3 (3,45 x 2,64 x 1,1 m) a obj. č. 5 (5,5 x 3,6 x 0,86 m). Oba hliníky měly půdorys nepravidelného tvaru o rozměrech 12,0 x 8,0 m (obj. č. 1) a 8,2 x 5,9 m (obj. č. 9) s hloubkou 1,20 - 1,40 m.

Na základě keramického materiálu je možné tuto lokalitu zařadit do období starého eneolitu, a to do kultury nálevkovitých pohárů.

Dlouhotrvající pobyt lidu této kultury v daném regionu potvrzují i archeologické výzkumy na dalších lokalitách, jako jsou Velká Bystřice I, Velký Týnec I a Přáslavice I.

Arkadiusz Tajeř, AC VM Olomouc

Resumé:

Přáslavice (Bez. Olomouc), „Padělky“. Trichterbecher-Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

PŘEROV (k. ú. Lýsky, okr. Přerov)

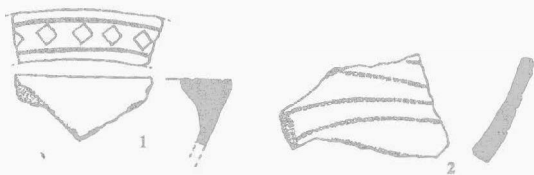
„Nad Žebračkou“. KZP. Sídliště. Povrchový průzkum.

V polní trati „Nad Žebračkou“ západně od obce Lýsky byly na nové polykulturní lokalitě zaznamenány stopy osídlení kultury zvoncovitých pohárů. Jedná se pouze o jeden zlomek zdobeného okraje mísy a zdobený stěp z těla nádoby zvoncovitého poháru (obr. 7).

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Resumé:

Přerov (Kataster Lýsky, Bez. Přerov), „Nad Žebračkou“. Glockenbecherkultur. Siedlung. Terrainbegehung.

Obr. 7. Přerov – Lýsky. Keramika KZP. Keramik der Glockenbecherkultur.

Obr. 8. Přerov – Předmostí. Keramika KZP. Keramik der Glockenbecherkultur.

PŘEROV (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)

„Dily“. KZP. Sídliště. Povrchový průzkum.

Během povrchových sběrů, prováděných od roku 1993, byl shromážděn soubor keramického materiálu který spadá do období pozdního eneolitu. Zejména na ploše polní trati „Dily“ se koncentrovaly nálezy příslušící lidu kultury zvoncovitých pohárů. Mezi nálezy převažují zlomky keramiky

(obr. 8). Jedná se o fragment nezdobené mísy a dva zdobené střepy pocházející ze dvou zvoncovitých pohárů.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno.

Resumé:

Přerov (Kataster Předmostí, Bez. Přerov), „Díly“. Glockenbecherkultur. Siedlung. Terrainbegehung.

PTENÍ (okr. Prostějov)

„Tabule“. KZP. Sídliště. Záchraný výzkum.

V trase nově budovaného vodovodního řadu „D“ mezi Ptením a Pteňským Dvorkem byla v poloze Tabule zjištěna koncentrace pravěkých objektů. Vedle objektů platěnické fáze kultury lužických popelnicových polí byl prozkoumán i jeden menší objekt (K 514) se střepem z mísy s rozšířeným a kolkovaným zdobeným okrajem. Nejbližší analogie k nalezenému střepu najdeme v kultuře se zvoncovitými poháry.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Ptení (Bez. Prostějov), „Tabule“. Glockenbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

SOKOLNICE (okr. Brno-venkov)

„Na úzkých“, 500 m JZ obce. KZP. Hrob (?). Povrchový průzkum.

Při systematickém povrchovém sběru byla v trati „Na úzkých“ v prosinci roku 1999 nalezena větší část zvoncovitého poháru (obr. 9). Podle stavu dochovalosti, s ohledem na čerstvý lom, je pravděpodobné, že uvedený kus keramiky pochází z hrobu, který byl porušen v nedávné době. V okolí místa nálezů však nebyl zjištěn žádný doprovodný materiál. Naleziště je lokalizováno v okolí bodu vymezeného souřadnicemi na ZM 1:10000, list 24-43-11, 350 mm od Z s. č., 182 mm od J s. č. Domněnku, že v uvedeném místě se nachází pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů, potvrzují starší nálezy získané před 2. světovou válkou (NZ v AÚ AV ČR Brno, č. j. 991/50, 992/50, 993/50; Belcredi a kol. 1989, 74; Červinka 1908, 216; Podborský, ed. 1993, 219, obr. 136:3).

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Literatura:

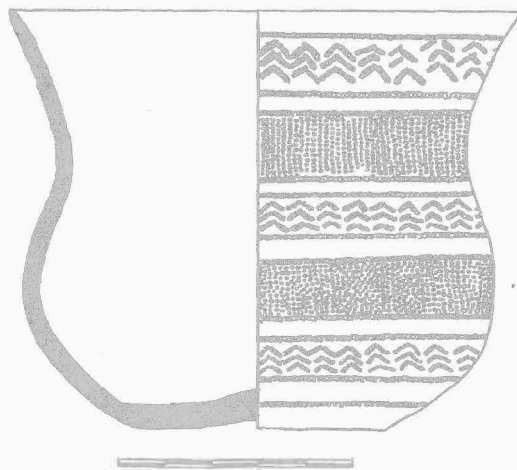
Belcredi, L. (ed.), 1989: Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov. Brno.

Červinka, I. L., 1908: O pokolení skrčených koster na Moravě. Moravské starožitnosti II. Kojetín na Hané.

Podborský, V. (edd.) 1993: Pravěké dějiny Moravy. Brno.

Resumé:

Sokolnice (Bez. Brno-venkov), „Na úzkých“, 500 m SW der Gemeinde. Glockenbecherkultur. Grab (?). Terrainbegehung.

Obr. 9. Sokolnice (okr. Brno-venkov). Hrobový (?) nález keramiky. Grabfund (?) der Glockenbecherkultur.

VELKÁ BYSTRŮICE (okr. Olomouc)

„Svéslavický kopec“. Eneolit (?). Sídliště. Záchraný výzkum.

V souvislosti se stavbou rychlostní komunikace R35 z Lipníku nad Bečvou do Olomouce-Slavonína byl proveden na této lokalitě záchraný archeologický výzkum, který probíhal ve dvou etapách v letech 1999-2000. První etapa byla zahájena v listopadu 1999 a práce probíhaly do poloviny prosince. Druhá etapa prací proběhla na jaře ve dnech od 7. 4. 2000 do 18. 4. 2000.

Archeologická lokalita Velká Bystřice 1 se nachází na mírné sprašové terase asi 1,5 km J směrem od obce Velká Bystřice a 1 km SZ od obce Přáslavice. Lokalita je obtékána ze SV ve vzdálenosti cca 100-500 m „Přáslavickou svodnicí“ a ve vzdálenosti cca 100-600 m J od lokality protéká potok „Beroňka“. Záchraným výzkumem byla odkryta, prokopána a zdokumentována plocha o celkové výměře cca 5 ha, jejíž nadmořská výška se pohybovala v rozmezí 256-283 m.

Na celkové ploše výzkumu bylo odkryto 18 objektů, které byly interpretovány jako zásobní jámy, a to nepravidelného nebo kruhového až oválného půdorysu o rozměrech 1,5-2,8 m a hloubce od 0,5 do 1,8 m.

Zkoumané objekty měly tmavý černošedý nebo černohnědý zásyp, většinou se žlutými mikrovrstvami. Pouze dva objekty obsahovaly archeologické artefakty (objekty č. 5 a 6).